

izhaja vsaki torek in soboto. Ako
pada na ta dneva praznik, dan
poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“,
ulica Vetturini št. 9, kamor je
naslavljeni pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne
uvažujejo pisma brez podpisa.

Bokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta
5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“
ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverstolpne peti
vrste po 14 vin., za večkratni
natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v
raznih goriških trafikah.

St. 75.

V Gorici, v torek dne 23. septembra 1913.

Leto XIV.

Dovolj je obzirov!

Poleg počasnosti in velike duševne
komodnosti je neverjetna obzirnost
proti tujcem ena najznačilnejših lastno-
stij skoro vseh naših državljanov. Le
poglejmo ljudi tujih držav, kako ošabno
in samozvestno nastopajo, kakor da
bi imeli cel svet pod peto. Naši ljudje
pa so bolj skromni, nimajo tistega na-
stopa in raje potrpijo, kot da bi koga
nadlegovali in sekirali, tudi če imajo oni
prav. S tega stališča je precej razumlji-
va tudi tista neverjetna in bedasta ob-
zirnost, ki jo imamo pri nas z državlja-
ni tujih držav. Ker vse tako ponižno in
molče prenašamo, so se nekaterniki že
navadili, da si dovolijo prav vse, kar
se da, niti doma bi se ne vedli bolj svo-
bodno.

Posebno smo pa imeli do Italijanov
in do Italije že od nekdaj neko posebno
obzirnost in marsikomu se je zdelo bo-
lje, da se godi škoda lastnim državlja-
nom kot pa laškim podnikom.

V pedesetih letih preteklega stoletja
so naše oblasti naravnost prisilno po-
italijančile naše obmorske kraje, poseb-
no Istro, zato da bi s tem ustregle laški
gospodi. Toda Lahji so to lepo izkori-
stili, hvaležnosti pa ni bilo od nikoder.
V zadnjih desetletjih so živeli pri nas
laški podaniki že naravnost neverjetne
ugodnosti. Razna primorska mesta so
kar tekmovala, katero bo sprejelo več
laških podanikov v svojo službo in sko-
ro ni bilo važnejše službe — brez Laha.
Dejstvo, da je danes v Trstu 42.000 laš-
kih podanikov, pač govori v tem oziru
cele knjige.

Tako so se ti laški gospodje pri nas
že skoraj udomačili in naselili za trdno
in nikdo se ni upal spregovoriti besede
nasproti. Časopisje je že opozarjalo tu
patam na to dejstvo, a nobena avstrijska
oblast ni storila koraka proti temu laš-
kemu naliču.

Letos šele je storil c. kr. namestnik
v Trstu to, kar bi bili morali storiti že
njegovi predniki: princ Hohenlohe je
enkrat zastavil zapornice tej laški po-
vodnji in izdal one štiri znane tržaške
dekrete, ki prepovedujejo tržaškemu
magistralu imeti v službi tuje držav-
ljane.

Povedali smo že našim čitateljem,
kako so naši avstrijski nemški listi na-
padli c. kr. namestnika radi teh odlo-

kov in pojasnili smo tudi to grdo in ne-
patrijotično stališče teh nemških glasil.
Tu pri nas so se duhovi deloma med
tem že pomirili, a kar se godi v Italiji
še dalje, to presega pač res že vse
meje.

Kakor je znano, daja vsaka drža-
va svoje službe prvo svojim državlja-
nom, potem še le drugim, ako jih rabi.
Tako določajo tudi naši tozadevni zakoni,
a tržaška gospoda na magistratu se
tega ni držala, temveč je prvo skrbela
za laške podanike, za naše pa navadno
sploh ne. Ako pa oni štirje dekreti to
prepovedujejo, je to čisto naša, avstrij-
ska zadeva, ki Italije ne briga popolno-
ma nič, kakor tudi mi ne moremo nič
za to, ako naši ljudje v Rimu ne dobijo
službe.

Seveda v Italiji mislijo to drugače.
Ker smo jim skoro bi rekli do sedaj ve-
dno prav obzirno postregli, hočejo se-
daj doseči tudi to, da bi naša vlada
preklicala one odredbe in Lahom na
lubo morda odstavila namestnika prin-
ca Hohenlohe.

V Rimu je sklical laški zunanji mi-
nister San Giuliano veliko diplomatsko
sejo, kjer so razpravljali, kako naj se
nas vžene v kozji rog. Sicer so ti go-
spodje kmalu uvideli, da so na napačnem
poti, a že to vmešavanje laških diplo-
matov v čisto naše zadeve, je narav-
nost nečuvstvo. Mislimo, da na račun
trozeve vendar ni treba, da bi mi dali
svojo kožo za Laho. Ker diplomatski in
ministrski zbor ni dosegel zaželenega
uspaha, tedaj se je sklenilo, da naj se
zadeva predloži morda mirovni sodnji
v Haagu. Razum tega bo pa laški zunanji
minister vendar še daleč vršil svojo na-
logo in skušal pri naši vladi doseči, kar
želijo Lahji. Ako vse nič ne zaleže, po-
tem pa baje odredi laška vlada prav
hude korake proti avstrijskim državlja-
nom, ki so v laškem kraljestvu.

Te grožnje so pač predrznost,
kakor si je večje ali manj misliti ni mogoče
in iz vsega se vidi, da je bila naša ob-
zirnost pač dosti prevelika in prevelga.
Mi smo šli pač v svoji pravici, do
skrajne meje, a da bi nam Lahji gozili
in zahtevali to, kar je nim po volji, to
pa vendar ne gre. V tem slučaju smo vsi
dobro misleči avstrijski državljani ena-
kih misli in nazorov in vsi odobrimo
nastop c. kr. namestnika v Trstu.

Ako se pa med Nemci dobi take še-
me, da nastopajo iz sovraštva do Slo-
vanov celo proti naredbam lastne drža-
ve, potem naj se tudi s takimi Nemci po-
mete. Prava sramota je že čisto neam-
no koketiranje z laško kulturo, ko so
naši državni interesi na tehni.

Pa se Lahji sedaj tako nekorektno
vedejo proti nam, je kriva prav dosu-
tista bedasta nemška udvorljivost na-
sproti »kulturnim« Italijanom. Stara
laška kultura je danes večini laških
mas tako tuja kot nam; vse drugo so le
frazze. Zato pa je edino pravilno, da prvo
varujemo svoje lastne državljske ko-
risti, potem šele simpatiziramo z laško
kulturo. Ako pa komu ta stvar ni po
godu, naj gre lepo čez mejo — »odli-
čen« sprejem mu za Krminom gotovo
ne odide in z laškim železom bo on-
stran meje lahko premišljeval o laško-
germanski »kulturni« zavezi.

Galicija umira

V zadnjem času nima tudi naša do-
mača politika skoro nobenega pravega
uspaha. Celó v tako bogati deželi kot
je Češka smo prišli skoro na rob pro-
pada in če gre ta stvar tako naprej, pa-
demo se lahko v globino. Češka dežela
je imela svoj čas krasne finance in o ka-
ki denarni zadregi ni bilo niti govora.
Danes je pa zadolžena do vrh glave in
pomoči ni več od nikoder. Tistih par
stotisoč kron, ki jih tuptam posodi
vlada, to pač ni uredno niti govorjenja.
Na Češkem so potrebni milijoni in miljo-
ni, ako hočemo, da se dežela zopet o-
krepi in pride k sebi. Da se ti milijoni
dobijo seveda ni treba novih posojil,
ampak delavnega deželnega zbora, ki
dovoli nove finančne operacije in potre-
bne doklade. Saj denarja na Češkem
ravno ne manjka, a brez postavne poti,
to je brez deželnega zbora, ga ni mo-
goče dobiti. Tu je zastoj vsaka beseda,
to mora videti sedaj tudi vlada, ki je to-
liko časa gledala celo češko zadevo le
bolj od daleč. Poročali smo že o priliki,
kako malenkostno svoto je dosegla v
zadnjem času doklada na pivo, ker se je
popilo v zadnjem času skoro polovico
piva manj kot navadno. S tako malen-
kostnimi denarci tudi tista komisija ne
bo storila nič, ki je sedaj na Češkem
postavljena deželni upravi na čelo.

Ako nas je vest o češki revii in po-
trebi zadela neprijetno, potem je vest o
potrebah v Galiciji še dosti bridkejša.
Tudi tam so že dolgo trajajoči boji med
obema narodoma v deželi ne dnevnem
redu. Poljaki in Rusini se bijejo v za-
dnjem času prav tako kot Nemci in Če-
hi in z deželnim zborom v Galiciji brž-
kone še dolgo ne bo nič. Da bi se ti go-
spodje sporazumeli in vsak nekaj pri-
zanesli na korist gališkega ljudstva, to
se seveda ne zgodi. Poljaki hočejo imeti
varovane svoje stare plemiške pravice,
Rusini hočejo pa tudi doseči politično
večjo važnost v deželi. In zato ta večni
ravs in kavs med tema dvema slovan-
skima plemenoma, ki ni ne deželi ne
slovanstvu sploh na korist.

Pred nekaj časom je kazalo, da se
bodo duhovi pomirili, ker je bilo rusin-
sko vseučilišče že skoro dovoljeno, a
vmes so prišle potem druge zadeve, po-
sebnost volilna reforma, ki so zopet raz-
dražile duhove. Sedaj o kakem rednem,
pravilnem delovanju deželnega zbora v
Galiciji skoro ni govoriti. Tudi če bo
sklican, kar še vedno ni gotovo, v seda-
njih političnih odnošajih ne bo vtegnil
storiti ničesar, ker ne bo prišel do nika-
kega rednega poslovanja. Rusini bodo
na vsak način zopet pograbili za staro
orožje in namesto plodonosnega zase-
danja, se bodo vršili v zbornici prepiri
in prerekanja, ki ne privedejo nikamor.
Deželni zbor ni za delo, dežela pa se
bliža propadu.

O takih krizah kot so n. pr. na
Češkem, v Galiciji sicer ne moremo go-
voriti. Zagate, v katerih se sedaj nahaja
dežela, so prišle nepričakovano, pov-
zročene po elementarnih dogodkih zad-
njih tednov.

Letošnje poletje je bilo za Galicijo
namreč naravnost uničevalno. Povod-
nenj je sledila povodnji, katastrofa je
prišla za katastrofo in sedaj so se po-
kazale grozne posledice — škode je
celih 300 milijonov kron. Ta ogromna
svota pomeni za najmočnejše finance
nevzdržljiv sunek, toliko bolj pa še za
gališko deželo, ki ima vse polno prepri-
rov in političnega brezdelja. Od gori-
menjene svote se računi celih 210 mi-
ljonov kron na poškodbe na poljih in
vrtovih, njivah in travnikih. Prizadeti
so tedaj v prvi vrsti poljedelci, ki se jim
že itak ne godi najboljšje. Okoli 15—20
milijonov znašajo poškodbe cest in poti

Nehvaležni otroci.

(Dalje.)

Velita mu, naj ga naroči takoj. Po-
kličeta še pijače; ali zdaj jima ni dišala
več; in bilo je že temačno, ko jima po-
vedo, da ju čaka voz.

Ko stopita ven, je stalo mnogo ljudi
zunaj; smejali so se in napravljali dov-
tipe. Ali gospodiča se nista ozirala na
to, silila sta le k vozu. Tu pa zagledata
dvokolesni vozič, pokrit s plohto, vpre-
žen pa je bil — osel. Obstaneta z od-
prtimi usti, in krog in krog se razlegne
velik krohot. Kdo ve, morda bi bila se-
dla na voz, ko bi ne bilo tega krohotu;
zdaj pa jameta psovati, da se ne pustita
imeti za norca. Ali čim bolj sta rentar-
čila, toliko bolj so se posmehovali okrog
hiše.

Zdaj pa sta postala divja, in poslala
sta k vragu krčmarja, gledalce in voz;
ali morala sta oditi, če jih nista hotela
dobiti po grbi. Karolu ni bilo toliko za
tepež, ali Nande se je bal za obleko. In

zdaj sta morala v mraku štorčljati peš
— dasi sta se bila pripeljala tako imeni-
tno z rjavcem. Za njima je odmeval še
dolgo kmečki krohot. Prve pol ure sta
kar tekla, zdelo se je, da hočeta po-
žreti vsaj pol mesta s kožo in lasmi. Ali
po pol urni hoji je jel Nande pešati;
čevlji so ga tiščali, nogi ste omahovali,
cesta mu je bila kot trnjeva meja. Svet
se mu je zdel kot črninik in on da pla-
va notri, in vedno bolj se je bližala tista
k ustom, vedno bolj se mu je zdelo, da
se potaplja. Javkal je in pijanska nadlo-
ga ga je obvladala popolnoma. Karol je
imel z njim težko delo; in zato se je tudi
njemu življenje pristudilo. In ko sta pri-
šla okoli polnoči domov, je bil prav če-
mernega duha. Vino se je bilo izkadilo,
bil je potr na telesu in duhu; in ob šesti
jutri je bilo treba stopiti pred očeta. —
Kje je bil zdaj pogum, da bi se bil po-
stavil in uprl? Živo se je spominjal te-
ga, kar se je bilo zgodilo, in strah ga je
bilo kaj bo storil oče, ki je bil še tako
močan kot pred desetimi leti in na me-

sto bujnega napuha je stopila mahoma
bojazen.

Oče Bernik je bil že davno doma.
Tudi on se ni vozil lahkega sreca, to si
lahko mislite. Ali ni ga bilo prevzelo le
prazno javkanje ali onemogla jeza; nje-
gov krepki duh je iskal dobrega sveta v
tej britki uri. Videl je takoj, kje je po-
grešek, in da niti sam, niti mati nista
brez krivde pri tem. Imela sta otroka
prerada in to sta tudi očitno pokazala.
Pomagala sta jima k domišljiji, da je
glavna reč to, kar sta se naučila v šoli
in da ju bo že to — brez drugega —
napravilo za boljša moža, nego so sta-
riši, ki se niso mogli toliko šolati. In
dečaka sta mislila, da sta več kot starši
in da sta vzrastla mnogo nad nje.

Vse to se je zasvetilo v glavi Ber-
niku na povratku; in videl je, da se je
treba skazati moža in se postaviti nad
dečaka, da dobita spet rešpekt (spošto-
vanje) do očeta; potem se bo še le vi-
delo, kaj naj se napravi iz njiju. Najbolj
ga je žalilo njihova brežernost. Videlo

se je, da nista nikogar ljubila, za niko-
gar živela; živela sta le za se, voščila
sta staršem smrt, ubožcu pa niti grizlja-
ja kruha ne. Posebno mu je stiskala sr-
ce ta misel, da bo njegovo veliko imetje
nekoč v prekletstvo njegovim otrokom
in za njegove someščane, kojim niso
namislili otroci nič dobrega, ampak sa-
mo slabo. Z denarjem se pač lahko ve-
liko napravi, kar vidimo vsak dan. To
je Bernika najbolj žalostilo; kajti, če ni
sreca v človeku, kako naj se mu vloži
drugo noter? In tu ni videl jasno, kdo
je kriv; zdelo se mu je, da tu nista kri-
va ne on ne žena. Ženi je povedal to; in
tudi njej je krvavelo srcé. Kaj neki bolj
boli starše, nego to, če vidijo viseti o-
troke nad prepadom; saj se ustrašijo že
tedaj, če vidijo otroka pri jami, kjer si
zlomi k večjemu nogo. Žena pa je bila
pametna gospa in ne slepa mati; bila je
torej v glavnem jedina z možem in ni
stopila na stran otrok...

(Konec prih.)

današnjega lista. Stenografijo bode podučeval g. profesor Fistravec. Tečaj je koncesijoniran od c. kr. dež. šolskega sveta.

»Kuhinjska šola« v Gorici. Dobroznana »Kuhinjska« šola v Gorici v ulici Vetturini št. 9 I. nadstr. (v S. Gregorčičevem Domu) se dne 27. t. m. zopet odpre, nakar opozarjamo zlasti gospodične, ki se hočejo naučiti dobrega kuhanja, gospodinjstva, redu in snage. — Lastnica »Kuhinjske šole« g.čna M. Grebenčeva je znana kot izvrstna učiteljica kuhanja in sploh gospodinjstva. Nešteto deklet se je v tej šoli že izučilo kuhanja in — kar je glavno — ekonomičnega gospodinjstva. Učenke, ki želijo vstopiti v šolo naj se zgledajo pismeno ali ustmeno v šoli. Obenem opozarjamo tudi preč. duhovščino in druge gospode na izvrstno postrežbo najsibo pri jedachi in pijači. Priporočamo torej za obilen obisk te naše edine slovenske kuhinjske šole na Goriškem.

POMPEJI. »Central Bio« nam je dal priliko si včeraj in danes ogledati izkopine tega zasutega mesta, ki privabijo na lice mesta več sto tisoč ljudi iz celega sveta. Mesto z ogromnimi potnimi stroški si še danes lahko vsakdo z malim izdatkom ogleda to mrtvo mesto. Poleg tega se odigrava pred gledalci lepa drama »Srce stare matere«. Na koncu je smešen, a obenem poučljiv prizor »Konj, ki ljubi svojega gospodarja«. Jutri in v četrtek zopet izbran vspored najboljših filmov »Nordisk«.

Nesreča. Na levi nogi se je ranil, ne ve se kako 12letni Alojzij Kante iz Šmarij, medtem ko se je vozil z očetom na vozu. Prepeljali so ga v tuk. bolnišnico.

Semenj v Divači. V sežanskem okraju je popolnoma ponehala goveja kužna bolezen na gobcu in na parkljih, zato se bodo odslej zopet obdržali semnji in sicer je prihodnji dne 26. t. m. v Divači.

Kravo sta ukradla v četrtek dopoldne na pašniku pri Repentabru dva 18 do 20 let stara potepuha iz Trsta. Gnala sta jo skozi Opčine, pa nista mogla mimo finančne straže, ki nadzoruje tam užitnini podvrženo blago. Zato sta se izognila in sta poizkušala svojo srečo pri Sv. Ivanu, a ko tudi tukaj ni šlo, sta krenila v Bazovico. Tam pa sta slabo našli, kajti orožniške postaje mojster Fürpass ju je začel zasledovati. Oba sta pobegnila, pustivši kravo na poti. Enega, nekega Krala je Fürpass ujel, drugi je pa srečno utekel.

Okrožnica vsem županijam dežele. Deželni odbor opozarja občinske uprave na veliko važnost in vrednost po c. kr. namestništvu v Trstu priporočene priročne knjige, ki jo je sestavil E. Müller, poveljnik požarne brambe na Dunaju, in ki se glasi: »Grundlagen für die Anwendung von Feuerschutzvorrichtungen und für die Handhabung feuerpolizeilicher Vorschriften«. Ta priročna knjiga je praktične vrednosti za vse oblasti, ki jim je poverjena požarna, stavbna in obrtna policija. Knjiga se dobi v knjigarni Gerlach & Wiedling, Dunaj I. Elisabethstrasse št. 13 in stane 5 K. (vezana 5,60 K).

Okrožnica vsem županijam in cestnim odborom Goriško-Gradišanske. Paragraf 39., točka 3. zakona z dne 21. maja 1894. dež. zak. št. 13 določa, da spada v pristojnost deželnega odbora »dovolitev, da se javne neeararske ceste in poti rabijo za druge namene.«

Ti drugi nameni, ki jih omenja zakon, bi bili med drugimi tudi postavljanje v cestno telo: vodovodov, plinovo-

dov, elektrovdov, drogov za napeljevanje žic za električno energijo itd. itd.

Očividno je namen zgoraj omenjenega zakona ta, da se obvarujejo občine in cest. odbori škod, ki bi mogle zanje nastati vsled nepremišljene dovolitve služnostnih pravic glede skladovnih in občinskih cest.

Kot zvest zastopnik interesov vseh uprav, ki so mu podrejene, smatra deželni odbor umestnim opozoriti občine in cestne odbore na to zakonsko določilo z opazko, da vsakokrat, ko se gre za rabo skladovnih in občinskih cest za »druge namene«, morajo predložiti stvar deželnemu odboru v odločbo, ali se naj da zaproseno dovoljenje.

Opaža se, da je deželni odbor kot predstojna oblast trdno namenjen, da na vsak način poskrbi za uveljavljenje zgoraj omenjenih zakonskih določil.

Glavni urednik »Edinosti« odstopil. Glavni urednik »Edinosti«, g. Makso Cotič, je te dni odstopil od glavnega uredništva.

Bivše tržaško deško semenišče, ki je sedaj opuščeno, je sklenila kupiti tržaška občina v svojo last. Stroški znašajo 520.000 K. Občina bo v tem posloju nastanila umetniški muzej, ki še nima dosedaj pravih prostorov.

Aretirali so v Trstu 26-letno Katarino Bevk iz Cerkna, ker je pred nekaj tedni ukradla svoji gospodinjji več dragocenosti ter jih zastavila. Zastavne listke so še našli pri njej.

O smrti starčka Brajnik pri Miljah, ki jo je našel na železniškem tiru smo že poročali in tudi to, da sta bila njegova sinova na sumu, da sta očeta umorila ter za to aretirana. Sedaj pa sta oba izpuščena na svobodo, a še vedno v preiskavi. Dosedanja preiskava ni našla še nič obtežilnega proti njima.

Električni tramvaj iz Reke v Opatijo bo končan gotovo že prihodnjo pomlad, kar bo za letoviščarje in goste v Opatiji prav velikega pomena. Vozil bo s hitrostjo 35—40 km na uro, deloma hitrejša kot n. pr. vipavska železnica. Stroški bodo znašali 1.600.000 K, kakor se sedaj računi.

Stekel maček. V Moščenicah v Istri se klati maček, ki ga je bil ugriznil stekel pes. Steklina se je seveda prijela tudi mačka in se je razvila tako zelo, da je besna žival en sam dan ugriznila štiri osebe. Vse štiri popadene osebe so se morale napotiti v Lovran k zdravniku, ki jih je potem poslal na Dunaj v Pasteurjev zavod. Mačka pa še niso ustrelili.

Voda v predoru Podbrdom. Že večkrat se je dogodilo, da je vsled velikih jesenskih nalivov ali vsled snežnice spomladi stopila voda v podbrdski predor. Da se temu pride v okom, je odredila železniška uprava, da se napravi v pobočju Črne prsti par rezervuarjev in da se regulirajo grape in pritoki, da voda ne bo imela več take moči in ne bo mogla vdreti več v železniški predor.

Izmenjava dvajsetkronskih bankovcev. Predvčerajšnja uradna »Wiener Zeitung« je objavila odlok finančnega ministrstva, v smislu katerega pridejo dne 29. t. m. v promet novi dvajsetkronski bankovci z 2. januarja 1914. — Dosedanji dvajsetkronski bankovci z datumom 2. januarja 1907 se začno dne 2. januarja l. 1914 jemati iz prometa in se bodo mogli zamenjavati za nove bankovce ali za drug denar do 31. decembra 1915, samo za nove bankovce pa do 31. decembra l. 1921. Po preteku tega časa izgube sedanji bankovci popolnoma svojo veljavo.

Občinski redarji ne smejo nositi revolverja, tako je razsodilo upravno sodišče, ker revolver ne spada po predpisih med službeno opravo občinskih redarjev. To pravico imajo pač državni redarji, nikakor pa ne občinski.

Katastrofalna toča na Hrvaškem. Toča, ki je 18. t. m. zvečer tolkla krog Siska in Petrinje, je vse opustošila, da je v mestu in po polju videti, kakor bi se bila skozi valila silna, vse uničujoča vojska. Petrinjski župan Šimunić in ve-

letržec Gavrilović, ki ju je toča zatekla na izprehodu, sta bila težko ranjena na glavi, ker je padala pest debela toča. Škoda na polju, hišah in brzojavnih žicah se ceni na 2 in pol milijona kron.

Caruso na Dunaju. Caruso gostuje te dni na dunajski dvorni operi. Prvi dan je bil tak boj za vstopnice, da so se trikronske vstopnice plačevale po 30 kron in še več. Naval in prerivanje je bilo toliko, da je policija aretirala 20 oseb.

Srbi smejo zopet izvažati žito. Za časa vojske je Srbija prepovedala izvoz žita. Sedaj se je ta prepoved odpravila.

Kolera v Pulju. Delavec Kubeš je v Pulju na cesti zbolel na bolezn, o kateri se sumi, da je kolera. Prepeljali so ga v bolnišnico za kužne bolezni.

Kolera na Hrvaškem še vedno ni ponehala. V zadnjih dneh se je pojavilo zopet okoli 20 novih slučajev. Do tega časa je bilo uradno naznanjenih okoli 200 slučajev azijske kolere na Hrvaškem, a bržkone jih je bilo več. Tudi Bosna še ni kolere čista, ampak se je doglalo zopet par novih bolnikov. Ker pa se zdravstvene in politične oblasti trudijo na vse mogoče načine, je upati, da bo ta huda morilka kmalu izginila iz naše bližine.

Kolera na Ogrskem. Ogrsko notranje ministerstvo poroča, da se je pojavilo na deželi 9 novih slučajev kolere.

Nevarne japonske igrače. Preiskava je dognala, da so različne japonske igrače za otroke močno z arsenikom prepojene. So torej nevarne za zdravje.

Droblinice.

Patrijarh Bogdanović. Poročali smo že, da je v Badgasteinu izginil pravoslavni patrijarh iz Karlovca Bogdanović. Vse dosedanje iskanje je bilo zaman. Domneva se, da je ponesrečil in dunajsko policijsko ravnateljstvo je razpisalo 1000 K nagrade za najditelja njegovega trupla.

Kanal med Vislo in Dnjeprom namerava zgraditi Rusija; inženirji že izdelujejo načrte. Kanal bi vezal Varšavo z Drovhiczynom in ruske vodne ceste bi imele tako direktno zvezo z Odrom, Elbo in Renom. Kanal bo imel 30 zatvornic, celo delo pa bo stalo 80 milijonov rubljev.

Smradljiv škandal. Policija v Vratislavi je prišla na sled vnebovpijočemu škandalu, ki kompromitira razne odlične osebe. Pred časom je namreč dala policija zapreti neko kopelj, ker je doznala, da se tam vršijo nenravnosti. Svoje preiskave je policija nato nadaljevala in prišla do škandaloznih odkritij. Dognala je, da so se zlorabljale mladotne deklice, ki obiskujejo še ljudsko šolo. Neketere deklice so celo njih stariši prisilili k takim dejanjem. Aretiranih je bilo 14 oseb, med njimi posestnik velike knjigarne, dva zobozdravnika in en zdravnik, ter tudi več starišev, ki so na tako nečloveški način vzgajali svoje otroke. Osem v tem škandalu kompromitiranih oseb, med njimi en častnik, en hotelir in en politijski komisar, je izvršilo samomor.

Napad na procesijo. V Melunu na Francoskem je pred leti iz blazine izpuščen Sixte izstrelil več strelav na neko procesijo. Dve krogli sta zadeji kanonika Caudrona ter ga težko ranili. Neka deklica pa je bila lahko ranjena.

Gospodarsko.

Cene sveč se takoj zvišajo, in sicer z ozirom na zvišanje cen sirovin, iz katerih se izdelujejo.

Sejanje zimskih zelenjav. Marsikateri gredica je že odslužila letnim potrebam in čaka, da se iznova uporabi za zimo. Take gredice okoplji, čisto poplevi in prelopati, na novo gnojiti ni potreba. Pač pa jih pridno polivaj z gnojnico. Sveže gnojenje ovlaži zemljo, to pa za zimski čas ni priporočljivo, ker sta jesen in zima navadno mokrotni in potemtakem naravno nasajanje zimskih zelenjav

radi gnije. Pri sejetvi pa na vsak način zamenjaj prostore. Za salato ne sej nikakor zopet salate, ker so že izsrkane snovi, ki jih potrebuje ta zelenjadnica. Kjer je bil fižol ali grah, nasej zimsko solato in motovilec. Za solato pa lahko špinačo.

Zverina v štajerskih planinah. Že par mesecev divja neka čudna zver po štajerskih Alpah. Živina v stajah ni nikjer več varna. Danes trže ta spak tukaj, jutri že daleč proč. Pobira srne, ovce, koze, teleta, mlado govedo in tudi bike je že napadla. Kakor smo že poročali, je to najbolj čudno, da nikdo še ne ve, kakšna zver je to. V začetku so trdili, da je volk, potem so prišli na medveda, eni na leva, drugi na risa itd. Prav gotovega ne ve nihče, ker se ni zanesti na tistih par oseb, ki so baje »videle« zverino, lahko je to le domišljevanje. Stvar je pa počasi začela zanimati tudi širše kroge, kajti število poklane in raztrgane živine je v par mesecih že prav visoko in škoda je prav ogromna. Razne lovske ekspedicije in družbe so že šle na planine, a dosegel ni še nobeden nič. Zadnje dni si je ogledal to zadevo tudi najboljši lovec na leve v Nemčiji, Friderik Bronsart, ki je bil 20 let v nemški Afriki in jesam postrelil več kot 60 levov. Ta gospod, ki pač mora take stvari poznati, si je ogledal sledove te čudne zveri in dognal, da sti dve živali in sicer en leopard in ena hijena. Kako bi bili ti dve hudi zverini zašli tja gori v planine, se še gotovo ne ve, a bržkone sti všli iz kakega cirkusa ali iz kake menažerije. Omenjeni lovski strokovnjak pa zatrjuje, da je lov na leoparda eden najnevarnejših, ker leopard gre tudi na drev. Ako je le obstreljen, potem gorje lovcu, kajti zver zdivia strahovito. Kdo in kako bo prišel tej grdobli blizu, to se ne da povedati. Na vsak način pa število lovcev ne bo ravno preveliko, ko bodo enkrat zvedeli, kaj jih čaka na »jagja«.

Književnost.

Koledar »Družbe sv. Mohorja« za l. 1914. Koledar je že naš star znanec in prijatelj, ki prinese vsakemu nekaj. Poleg letnega koledarja imamo razne potrebne podatke o pošti, o kolekih, o bodočem vremenu itd. Zanimivi članki sledijo potem eden za drugim. N. pr. celotno poročilo o evharističnem shodu na Dunaju, ki bo zanimalo tiste, ki so bili zraven in tiste, ki niso bili. Bolj znanstvenega značaja je študija o panamskem prekopu, ki loči Severno Ameriko od Južne. Nato sledi par pesmic in poezije, vpletenih je par življenjepisov itd. Obširno in temeljito je opisal prof. Bezenšek grozovito balkansko vojsko, ki je hvala Bogu končala. Slik je povsodi vse polno, kar daje »Koledarju« še večjo zanimivost. Od str. 97—209 imamo celoten imenik vseh članov, ki služijo včasih prav dobro za adresno knjigo in kaže tudi skupnost vseh zavednih Slovencev. Poleg raznih drugih podrobnosti nas posebno zanima »glasnik«, kjer zveemo to in ono iz »družbinega« delovanja. Za l. 1913 moramo pribiti žalostno dejstvo, da ima »Družba« 296 članov manj kot prej. Čudno je pa to, da je padlo število članov najbolj v Ameriki in pa na Kranjskem. Kje tiči vzrok temu dejstvu, ki nam ni v čast ne v ponos? Za prihodnje leto je obečanih zopet 6 zanimivih knjig, tudi važno Grudnovno delo »Zgodov. slov. naroda« se nadaljuje. Želeti je, da to delo »Družba« izda kolikor mogoče zapored in hitro, da pride tako kmalu celo v roke našega ljudstva. Svetovali bi ob ti priliki »Družbi«, da vrši nadalje svoj načrtani program in podaja ljudstvu vedno krepke in zdrave duševne hrane. Pri velikem delu seveda lahko pride vmes ta ali ona napačna malenkost, toda to ni merodajno. Tudi solnce ima sajaste pege.

d. b.
Bolgarska slovnica za Slovence s čitanko in slovensko-bolgarskimi razgovori, sestavil prof. Anton Bezenšek v Sofiji. Cena K 1,40 = lev 1,50.

in kakih 60—70 milijonov kron se račun izguba živine, podrtje hiše in druga gospodarska poslopja. Skupno lahko rečemo, da je gališka dežela v skrajni stiski in bedi in nujna pomoč je potrebna, ker drugače bo sledil tej kritični dobi denarni polom kot na Češkem.

Ker se poljska in rusinska stranka še vedno nisti sporazumeli za plodno deželnozborsko delovanje, bi bila sedaj prva dolžnost dunajske vlade, da se za to zadevo pobriga. Toda žalob je povsod opaziti tisto pasivnost in nebržnost kot smo je videli že drugodi. Vladi se zdi, da se prav nič ne mudi in da bodo Poljaki in Rusini prišli že sami do sporazuma. Kedar, o tem se seveda molči. Vlada gleda vso to zadevo le bolj od strani in zdi se, da tudi tukaj ne misli prej prijeti stvari v roko kakor takrat, ko bode že prepozno. In vendar se vidi iz vsega, da je treba začeti nekoliko drugače, kajti na ta način bodo prišle počasi vse dežele ob svoje ustavne pravice, ki jih imajo v deželnih zborih in v domačih se bodo komisarijati kakor nekaj navadnega. Naravnost klaverno spričevalo pa je za vladu, da so ravno naše najboljše dežele v tako kočljivih finančnih razmerah. Tu je pač treba sanacije in prvi, ki ima dolžnost, za to poskrbeti, je ravno dunajska vlada. — Ako pa ta ne stori svoje dolžnosti, potem je tudi drugje težko pričakovati, da pride na boljše. Dunajski parlament pač daje deželnim zborom tako slab vzgled, da so nekateri še naravnost vzorni v primeri z zbornico poslancev. Ustavne pravice posameznih dežel in ljudstev postajajo tako vedno manjše in denarne krize so na dnevnem redu. Zato pa je v resnici skrajni čas, da store merodajni krogi svojo dolžnost, kajti drugače bomo imeli namesto cvetočih dežel le zadolžene in sestradane mase.

Dopisi.

Št. Maver. (Z a h v a l a.) Podpisani se iz srca zahvaljujem vsem duhovnim sobratom in drugim lajkom, ki so se spomnili mojega 60. jubileja mašniškega posvečenja in mi izrazili svoje čestitke. Ker se ne morem vsakomur posebej zahvaliti, naj velja to kot moja iskrena zahvala vsem. Vsemogočni naj Vam plača.

Spominjal se Vas bodem pri nekrvavi daritvi sv. maše.

Št. Maver, 22. septembra 1913.

Josip Mašera,
vikar v p.

Politični pregled.

Zasedanje delegacij.

Najnovejše vesti z Dunaja pravijo, da bodo začele delegacije zborovati šele v decembru.

Štajerski deželni zbor.

Kakor poroča »Tagespost«, so se začela pogajanja med namestnikom grofom Claryjem in med Slovenci. Ravno tako so stopili v pogajanja tudi voditelji nemške večine. Zdi se, da se bo dala doseči vendar vsaj začasna sprava, četudi upanje ni ravno preveliko. V tem tednu se bodo pogajanja končala, najsi že ugodno ali ne.

Šef generalnega štaba pl. Conrad odstopi?

V zadnjem času se razširja vest, da odstopi v kratkem času šef generalnega štaba Conrad pl. Hötendorf. Navajajo se najrazličnejši vzroki, ki bi ga gnali k temu koraku. Med drugim se govori, da ni bil zadovoljen z izidom zadnjih velikih vojaških vaj. — Kakor se je že večkrat pokazalo, je šef generalnega štaba Conrad eden najboljših strategov in se je posebno kot reorganizator in modernizator naše armade ponovno izkazal. Mož je jeklenega značaja in ne pripušča v svojem delovanju nikake tuje ingerence. Že koj začetka, ko je sledil 81letnemu Becku, je imel sitnosti z

ljeniki. Odgovornost, ki jo je prevzel s svojim mestom je hotel sam nositi. Njegovi nazori v vojaških rečeh so mu bili merodajni. Če niso pustili obveljati njegovega mnenja, je zagrozil z demisijo. Da so pa bili njegovi principi dobri, temu ni mogel nikdo oporekati. Zato je jako verjetno, da zapusti svoje mesto zaradi tega, ker so se zadnje vaje vršile pod vplivom in po načinu, ki so ga drugi želeli.

Hrvaško vprašanje

se je, kakor je videti, osredotočilo na eno samo važno dejstvo, kakor to poroča glasilo hrvaško-srbske koalicije, katera pride gotovo najbolj v poštev. V krogih koalicije se zatrjuje, da je edina pot, ki pelje do rešitve tega vprašanja, razpis novih volitev. Še le po izvršenih volitvah se da govoriti v nadaljnjih korakih, brez volitev pa ne.

Srbski poslanci bosenskega deželnega zbora odložili svoje mandate.

Pogajanja med strankami v bosanskem taboru so bila že v najboljšem teku in delazmožnost sabora skoro zagotovljena, ko je vlada stavila srbskim poslancem še nekatere nove zahteve, ki se pa protivijo določbam skupnega programa Srbov in Hrvatov. Vsled tega so srbski poslanci, 13 po številu, odložili svoje mandate. Vlada je sedaj v zadregi in ne ve, ali bi razpisala dopolnilne volitve ali pa razpustila sabor. Deželni šef, general Potiorek, je odpotoval na Dunaj, da konfirira s skupnim finančnim ministrom.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Dunajski zunanji urad je izdal načrt za trgovinsko pogodbo s Srbijo in ga je neoficijno poslal v Beograd, da ga pregledajo. Ko se vrne Pasić, se prične oficijelna pogajanja.

Novi voditelj nemških socialistov.

Socialistična stranka si je izvolila v soboto mesto umrlega Bebla novega voditelja v osebi državnozborskega poslanca Haase.

Grški kralj Konstantin v Parizu.

Grški kralj Konstantin, ki je prisostvoval velikim vojaškim vajam na Nemškem, kjer je bil gost nemškega cesarja, se mudi sedaj v Parizu.

Albanija.

Roparske albanske čete vpadajo neprestano na srbsko ozemlje ter vpirajo strašna grozodejstva. Zato je srbska vlada v lastno varnost zopet zasedla vse strateško važne točke v Albaniji. Baje se je dogladno, da so vstali nahujskani od drugih držav, med temi se nahaja baje tudi Avstrija. Iz nekaterih srbskih krogov se čuje, da si Srbi ne bodo več pustili nagajati od nikogar, marveč da bodo nastopili z vso odločnostjo. Takrat da bodo zasedli Drač in da se ne bodo več pustili ne diplomatično ne z orožjem pregnati od Jadranskega morja. Kar se tiče sedanjih vpadov Albancev v Srbijo, se zatrjuje v srbskih vojaških krogih, da vodi albanske vstaše 5 bolgarskih oficirjev.

Avstrijski poslanik v Albaniji.

V dunajskih političnih krogih se zatrjuje, da bo imenovan za avstrijskega poslanika v Albaniji dosednji generalni konzul v Skadru vitez Zambauer.

Turško-bolgarska mirovna pogodba.

Turško-bolgarska mirovna pogodba se pričinja takole: »Oba vladarja želita, razmere na trdnem temelju zopet trajno obnoviti...« V uvodu se ne govori kakor v londonski pogodbi, o »večnem« prijateljstvu. I. poglavje ureja vprašanje narodnosti. Prebivalcem pokrajin, ki pripadajo Bolgariji, se določi štiriletni rok, po katerem se lahko izselijo ali pa postanejo bolgarski državljani. V teh štirih letih se prebivalstvo ne sme pritegniti k vojaški službi. III. poglavje razpravlja o pravicah mohamedancev v njih občinah. Mohamedanci dobe tiste politične pravice kakor kristjani. Po IV. poglavju upravljajo va-

glavju zapuste Turki Bolgarom pripadajo pokrajine v dveh mesecih. Poglavje VII. obsega določila o zamenjavi vjetnikov. Nadaljnje poglavje določa, da ostane londonski mir v toliko v veljavi, v kolikor ga ne izpreminja sedanja pogodba. Posebno poglavje določa, da postane sedanja pogodba veljavna, ko se podpiše. Bolgari so opustili zahtevo, naj se v pogodbo sprejme tudi poglavje, da se smejo na bojiščih postavljati in vzdržavati spomeniki. Pogodbi je priloženih več zapisnikov, ki pojasnjujejo posamezna poglavja ali pa urejajo manj važne zadeve. Poseben zapisnik obravnava plačilo rekvizicij ob bolgarski okupaciji.

Tajna pogodba med Turki in Bolgari?

Brzjojavke iz Carigrada in Sofije namigujejo, da se je mir med Bolgari in Turki zato tako hitro sklenil, ker sta sklenili Turčija in Bolgarija tajno pogodbo, po kateri Bolgarija in Turčija ob ugodnem trenutku Grški vzameta z orožjem Solun in Kavalo in ustvarita iz teh pokrajin avtonomno državo. Zdi se, da te brzjojavke zato razširjajo, da pomiré nezadovoljno bolgarsko prebivalstvo.

Domače in razne vesti.

Veleč. gosp. Jos. Mašera, vikar v p. v Št. Mavru bo bral jubilejno, demantno sv. mašo prihodnjo nedeljo na Sv. Gori, kamor se poda že jutri. Čet. oo. frančiškani na Sv. Gori so jubilara povabili na Sv. Goro, in sicer iz spoštovanja, ker je nad 30 let bil redni spovednik v svetogorskem svetišču.

V stalni pokoj je stopil, kakor doznajemo iz tukajšnjih italijanskih listov, dež. svetnik g. dr. Alojzij Pettarin. Napotila ga je k temu koraku nedvomno sprememba v deželnozborskem predsedništvu. Dr. Pettarin je bil jako spreten skoinškoz zmožen in neumorno delaven uradnik, da malo takih. Da je kot Italijan, kot italijanski deželni poslanec in deželni odbornik obračal glavno svojo skrb na italijanski del naše dežele, temu se ne more nobeden pameten človek čuditi, ker je to tudi popolnoma naravno.

Morda pa vendar! Zadnji »Novi čas« izjavlja, da ne debatira več v zadevi slovenske gimnazije, ker rabi prostora za druge — gotovo nujnejše! — reči. Nam se zdi, kaj se pripravlja! Gotovo so se gospodje pri »Novem času« odločili, da objavijo znani članek dr. Mahniča o katoliškem radikalizmu. Tako je pač razumljivo, da se za sedaj ne vtegnejo pečati z gimnazijsko zadevo, kar bo stvari prav občutno škodovalo, če pomislimo, kako telitne in važne besede so že bile v tem oziru rečene v »Novem času«. Res škoda, da ne izvedemo še nadaljnih izvajanj o tej točki, a če namesto tega zagledamo v »Novem času« že večkrat omenjeni članek dr. Mahniča, potem smo pa vendar zadovoljni. Le pogumno na plan, pogumne sreča podpira!

Logika »Novega časa« je postala že nekam presmešna. Da ni bila nikoli trdna, to so pokazala poglavja o načelih, ki zavzemajo posebno mesto v politiki nove struje. Toda vsaj poskusili so gospodje na videzno dokazati, kolikor je bilo v njih skromnih močeh, da trdijo oni prav. Na ta ali oni način so stvar zavili, da je bila za silo tako nekoliko podobna njih trditvi. Sedaj pa so opustili še to zavijanje in v dveh številkah »Novega časa« n. pr. bere čitatelj lahko dve različni trditvi o isti stvari: danes je črno, jutri je belo, kakor nanese ravno vreme ali potreba. Tako so n. pr. v »Novemu času« pred dobrim tednom zagrozili gospodje novostrujarji, da je zadeva glede nove slovenske gimnazije in realne gimnazije z nemškim učnim jezikom zanje »preresna« in da bodo o tem še govorili itd. kakor pač znajo gospodje okoli »Novega časa«. Mi smo se bili že pripravili na hudo prasko, ker vemo da »Novi čas« ne pozna »špasa«, a glej, vse naše razprave so že na vodi, kajti

»Novi čas« od petka (19. sept. 1913) pravi, da ne bodo na naše članke o gimnaziji več odgovarjali, ker rabijo prostora za druge reči. Kakšne so tiste »reči«, ne vemo, a zdi se nam, da gotovo niso niti iz daleka tako resne kot gimnazijska zadeva, ki so jo sami imenovali »preresna«. Po našem skromnem mnenju to pač ni posebno logično, da enkrat »Novi čas« trdi o posebni potrebi razgovora glede gimnazijske zadeve, drugič pa noče o nji niti govoriti. Taki ljudje, ki tako delajo, pač niso — »preresni«.

Dohod v semenišče ima vsakdo iz realne gimnazije, tako nas tolaži »Novi čas« v svoji zadnji številki. Toda gospodje pri »Novem času« so pozabili povedati, pod kakimi pogoji. Za vstop v semenišče se redno tirja znanje grščine; le v prav izrednih slučajih posameznikom lahko dovoli c. kr. naučno ministerstvo, da smejo obiskovati bogoslovne nauke brez znanja grškega jezika. Za to ugodnost je pa treba posebe prositi in dovoljenje se ne dobi ravno lahko. Da v prav izrednih slučajih pridejo tudi realci ali celo učitelji v semenišče, to vemo tudi mi, a to so izjeme, norma pa ne. Z vprašanjem, kako bodo pa laški dijaki šli iz realne gimnazije v semenišče, si mi ne bomo belili glave; to je gotovo le njih stvar. Sicer pa je še vprašanje ali bodo šli v semenišče ali ne; Bog vedi, kam se bodo čez 5 let obrnili. Značilno pa je to le, da je eden izmed gospodov, ki stoje »Novemu času« precej blizu, izjavil, da bi se realni gimnaziji lahko dodal n. pr. kurz za grščino. Torej na eni strani preč, na drugi zopet zraven. Stvar ni brez »preresne« podlage! Za nameček še nekaj! Na Kranjskem imajo štiri slov. državne gimnazije in vendar škofijski zavod v Šent Vidu ni postal realna gimnazija, ampak navadna »zastarela« klasična gimnazija, kjer se poučuje tudi grški alfabet in bero tudi starca Homerja. — Teh par malenkosti priporočamo »Novemu času« v blagohoten premislek!

Tombola »Slov. sirotišča« bo prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. ob 5. pop. ra dvorišču gostilne g. Josipa Gorjanca na Kornju.

Pred tombolo bo pel na dvorišču pod vodstvom preč. g. župnika Kokočarja mešan pevski zbor.

Nagle smrti je umrl v nedeljo v Modeni g. Erminij Dörfles, veleposestnik iz Gorice. Podal se je tja k svatbi svoje nečakinje in v templju med poroko zadela ga je kap. Pokojnikovo truplo prepelejo v Gorico.

Lekarnarica je postala po izvršenem izpitu pred gremijem farmacevtov v Gorici g.čna Lidija Gliubich, hči lekarnarja Gliubicha v Rabatišču.

Pravi vodopadi se vsipajo ob deževnem vremenu z raznih streh v mestu, ker so žlebi pokvarjeni. Ponekod niti najboljši dežnik ne pomaga nič. Pa tudi razni trotoarji so tako izhojeni in pokvarjeni, da nastanejo pri dežju globoke luže. Sedaj se bliža čas jesenskega in zimskega deževja; zato bi bilo prav, da se o pravem času poskrbi, da občinstvo ne bo poleg drugih deležno še gorenavedenih »dobrot« goriškega mesta.

Strašno sta razsajala v noči na pondeljek na križališču Nunske ulice in ulice Municipio en narednik tuk. alpincev in en topničar. Kakor se nam pripoveduje, sta bila oba pijana in narednik je ustavil topničarja, ker ga ni pozdravil. Vinski duhovi obeh so se razgrela in nastal je tak vik, da je vse vzbudilo. Prišla sta dva redarja, ki sta hotela s pomočjo narednika razorožiti topničarja. Ta pa si ni pustil vzeti velikega noža in le pas so mu vzeli. Topničar je nato utekel. Šli so po vojaško patroljo in zdaj se je začel lov na topničarja. Če so ga vjeli nam ni znano. — Vsekakor bi storila prav vojaška oblast, da vpliva na vojaštvo, da se tako motenje miru ne ponovi.

Javni tečaj za slovensko stenografijo v »Šolskem Domu«. Opozarjamo na oglas na ta tečaj v inseratnem delu

katero bo ustrezno onim Slovincem, kateri se žele seznaniti z bratskim jezikom teoretično ali praktično; v prvo svrhu, služi slovniški del, v drugo pa bolgarska čitanka (s slovenskim pojasnilom) ter slovensko-bolgarski razgovori. Slovnica je sestavljena na kratko, kakoršna zadostuje Slovincu, kajti oba jezika — bolgarski in slovenski — sta si jako sorodna po koreno- in glasoslovju kakor tudi po naglasu. Zato je pisatelj precej v početku slovnice obrnil pozornost na to sorodstvo in pojasnil odnosa je bolgarsčine k slovenščini. Slovnica je sestavljena tako, da poleg teoretičnega gradiva obsega mnogo primerov in obširnih vaj. A posebno prednost daje knjigi to, da je dostavljen v bolgarskih besedah naglas ako se ta razločuje od naglasa v dotičnih slovenskih besedah; seveda so tudi naglašene in predstavljene

Razglás.

S 1. oktobrom t. l. se otvori javni tečaj za slovensko stenografijo za šolsko leto 1913/14, koncesijoniran od vis. dež. šolskega sveta. (Odlok z dne 15. septembra 1913 št. 621/1.) Poučevalo se bo dve uri na teden, zvečer, v Šolskem Domu. — Plačilo mesečno, po številu udeležencev. — Konec leta dobi vsak udeleženec potrdilo, da je obiskoval tečaj, ki velja kot izpričevalo.

P. T. gospice in gospodje naj blagovolijo javiti pristop podpisanemu pismeno ali ustno dne 27. in 29. septembra v Šolsk. Domu, v pritlični sobi.

JOSIP FISTRAVEC,

c. kr. profesor stenografije.

Dečka, starega 14 do 16 let; za postrežbo in za spremstvo na potovanju sprejme nekdo. Ponudbe na upravo našega lista.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori

na voglu železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti vrhoviški)

o o o

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 33 od 3—12 colov debele.

vse one bolgarske besede, kakoršnih ni v slovenščini. — Kratka čitanka, pridjana slovniči, obsega zanimive spise kateri se tičejo zemljepisa, zgodovine in državnega ustrojstva Bolgarije in Balkana. Potem sledi slovensko - bolgarski razgovori za razne potrebe v javnem občevarju, da more ž njimi izhajati vsak Slovenec, ki pride z Bolgarom v dotiko. Naročila sprejema pisatelj A. B e z e n š e k v Sofiji. Denar se lahko pošlje na njegov naslov po mednarodni poštni nakaznici. Knjiga je pa na prodaj tudi v slovenskih knjigarnah v Ljubljani, Trstu, Gorici, Celju, Mariboru in dr.

Vinogradniki!

Čast imam priporočiti Vam cepljene trte na ameriški podlagi, dalje necepljene ameriške kolči in bilje iz mojih trtnih nasadov. Trte rode izvrstno, so zdrave, izrejene so po predpisih iz lista »Stručnjak«. Obiskoval sem 4 leta kraljevsko državno vinogradsko in sadjarsko šolo. Bil sem 12 let v strokovni službi. Zato ravnam s trtami tako, kakor sem se učil in kakor mi nauki pravijo. — Naročbe izvršujem hitro. Cenike v hrvaškem jeziku pošiljam brezplačno. Za obilna naročila prosi.

Janko Šarčec,

izprašani vinogradnik in sadjar in posestnik trtnih nasadov.
Kamenica n. Don. (Sriem)
Slavonija.

Dopisujem v hrvaško-slovenskem in v nemškem jeziku.

Ivan Bednarik

priporoča svojo

knjigoveznico

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

1-2 mala dijaka sprejme dobra družina na hrano in stanovanje. Svila soba, vrt, vestno nadzorovanje. Cena 44 K mesečno. Naslov pové upravništvo „Gorice“.

Na stanovanje in hrano sprejme dijaka pošteni slovenska družina. Več se izve pri našem upravništvu.

Na prodaj je v GORICI enonadstropna

HIŠA

z velikim vrtom. Več pové naše upravništvo.

Jedna prvih zavarovalnic, ki je poleg tega že dobro upeljana, išče za Gorico spretnega, veščega in marljivega zastopnika.

Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih zavitkih z napisom „Spreten zastopnik“ upravništvu tega lista.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena nepozabna soproga, oziroma mati, gospa

Marija Jonko roj. Žubar

dne 18. septembra zjutraj po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo, dne 21. septembra 1913 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v ponedeljek v farni cerki v Bovcu

V Bovcu, dne 19. septembra 1913.

Poldi, Matko, Ciril,
sinovi.

Leopold Jonko,
soprog.

Mimi. Rezika,
hčeri.

NAJBOLJŠA TREHA / EDANJO / TI
Firmit / KRILJEVEC

Asbestni cementni
skriljevec Firmit
jeumeten kamen
najboljše vrste

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. 202
WEISSENBACH TRIESTINGI
PODNOJE AV. TRIJSKO 67

Sante Busolini

trgovec z jedilnim blagom v Gorici

naznanja slav. občinstvu, da je preselil svojo trgovino iz dosedanjih prostorov na Kornu št. 13

v ulico sv. Antona šte. 2

tik trgovine g. Ig. Saunlg.

V ovih prostorih bo postregel slav. občinstvu z najboljšim blagom, nizkimi cenami in dobro postrežbo. — Istotako tudi v svoji

podružnici v Solkanu št. 311.

Obenem priporoča svojo apnenico v Solkanu. Cenj. naročila se sprejema v trgovini v ulici sv. Antona šte. 2 in se

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALTEA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in na boljši bodisi za navadno rabo ali za dirke

Kerševani & Cuk,
GORICA — Stolni trg št. 9.